

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/46/2023
Identifikačné číslo spisu:	5120201396
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Brišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5120201396.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Interom Slovakia s.r.o., Bratislava-mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej N. Ď., narodenej XX. K. XXXX, J. L. č. XXX, zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Arendackým, Bratislava, Železničiarska 13, o zaplatenie 2.139,13 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14Csp/4/2020, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. septembra 2022 sp. zn. 9CoCsp/31/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 22. septembra 2022 sp. zn. 9CoCsp/31/2022 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. marca 2022 sp. zn. 14Csp/4/2020 výrokom I. zastavil konanie v časti 342,56 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 27. 6. 2017 do zaplatenia; výrokom II. uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 1.796,57 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 10. 3. 2020 do zaplatenia; výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68 %. Rozhodoval o žalobe, ktorou sa pôvodná žalobkyňa (VÚB a.s.) domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 2.139,13 eura s príslušenstvom, na tom právnom základe, že dňa 17. 12. 2015 obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok (ktorej právnou nástupkyňou bola pôvodná žalobkyňa VÚB a.s., podľa projektu rozdelenia zlúčením) uzavrela so žalovanou ako dlžníčkou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou poskytla žalovanej peňažné prostriedky vo výške 2.500 eur, ktoré riadne a včas nesplácala. V dôsledku toho bola žalovaná vyzvaná k úhrade dlžných splátok, s upozornením na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, k čomu malo dôjsť dňom 19. 6. 2017. Súd prvej inštancie konštatoval, že neskúmal obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), pretože aj v prípade absencie niektorej z nich, a s tým spojenej sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nárok by zodpovedal uplatňovanej istine úveru. Súd nezistil, že by veriteľ nedodržiaval postup v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ (teda, že bonitu žalovanej spotrebiteľky veriteľ neskúmal s odbornou starostlivosťou), preto k

strate oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľky jednorazové splatenie úveru nedošlo. Žalovaná síce uviedla svoje záväzky na základe šiestich úverových zmlúv (v celkovej výške splátok 793,86 eura), no nepreukázala či išlo o samostatné úverové vzťahy, reüvery, či úverové vzťahy boli v registroch a veriteľ ich mohol zistiť, alebo či tieto záväzky uviedla v predzmluvných rokovaniach s veriteľom. V zmluve (údaje o klientovi) tieto záväzky spomenuté neboli (žalovaná uvádzala príjem vo výške 14.800 eur pri základe dane 6.500 eur, ale v podaní uviedla výšku príjmov podľa daňového priznania 704,75 eura a základ dane 610,38 eura). Za nesporné považoval súd prvej inštancie tvrdenie žalovanej o úhrade splátok splatných v mesiacoch 2/2017 až 5/2017, tiež o čiastočnej úhrade dlhu vo výške 703,43 eura a uzavrel, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 1.796,57 eura (predstavujúcu rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru 2.500 eur a čiastočnou úhradou dlhu 703,43 eura). Na záver uviedol, že vzhľadom na uplynulý dátum konečnej splatnosti úveru (20. 12. 2020), v čase rozhodovania súdu neboli právne významné tvrdenia žalovanej, týkajúce sa nemožnosti predčasne zosplatiť úver. Pôvodný veriteľ (Consumer Finance Holding a.s.) neposkytol spotrebiteľský úver ako banka, preto ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa na tento subjekt nevzťahovalo. Z dôvodu, že veriteľ nepreukázal pred podaním žaloby doručenie právneho úkonu, ktorým uplatnil nárok na predčasnú splatnosť, nastala predčasná splatnosť úveru až dorúčením úkonu spolu so žalobou.

2. Krajský súd v Žilíne (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 22. septembra 2022 sp. zn. 9CoCsp/31/2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. a IV. potvrdil ako vecne správne a vo zvyšnej časti ponechal rozhodnutie nedotknuté. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o neúčelnosti skúmania obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď aj prípadné konštatovanie absencie niektorej z nich, spojenej so sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, by nemalo vplyv na predmet sporu (žalobkyňa si uplatňovala už len nezaplatenú istinu úveru). Vzhľadom na uplynulý termín konečnej splatnosti úveru (20. 12. 2020), námietka žalovanej o nemožnosti požadovať jednorazové splatenie úveru veriteľom, stratila opodstatnenie. Žalovaná nedôvodne poukazovala na nekonanie veriteľa s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1 ZoSÚ (ktorý mal vedieť, že v čase podpisu zmluvy bola povinná splácať s manželom šesť úverov, pričom mala vyživovaciu povinnosť voči manželovi i neplnoletému dieťaťu). Odvolací súd konštatoval, že podľa zmluvy veriteľ zisťoval údaje o zamestnaní a finančnej situácii žalovanej, ktorá uviedla celkový ročný príjem 14.800 eur, základ dane 6.500 eur, žiadne mesačné finančné výdavky a iné výdavky 10 eur mesačne (osobné údaje živnostníka, vydatá, bez vyživovacích povinností). Ak žalovaná namietala svoju neschopnosť splácať úver už pri podpise zmluvy (napriek tomu o úver požiadala) a predloženou listinou z daňového úradu rozporuje údaje (príjmy a výdavky), ktoré v zmluve sama uviedla, odvolací súd konanie žalovanej vyhodnotil ako rozporné s dobrými mravmi (podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ má poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver; čím nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok stanovených osobitným zákonom). Odvoláciu námietku žalovanej, ohľadom nemožnosti zosplatiť úver podľa § 11 ods. 2 veta prvá ZoSÚ, považoval preto za nenáležitú a v súvislosti so sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa 7 ods. 1 ZoSÚ) za nedôvodnú (vzhľadom na uplatňovanú istinu úveru). Odvolací súd napokon uviedol, že napriek záveru súdu prvej inštancie o nesporných skutočnostiach, týkajúcich sa úhrady splátok splatných v mesiacoch 2/2017 až 5/2017, podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa preukázala omeškanie žalovanej so splátkou splatnou vo februári 2017, po ktorom dátume neuhradila žiadnu splátku. Preto právna predchodkyňa žalobkyne, v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, predžalobnou upomienkou vyzvala žalovanú na úhradu splátky splatnej v mesiaci 2/2017, s upozornením na oprávnenie zosplatiť úver, k čomu došlo dňa 19. 6. 2017 a následne k postúpeniu pohľadávky (žalobkyňa je v konaní aktívne vecne legitimovaná).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. V dovolaní namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý posúdil skutkový stav odlišne od súdu prvej inštancie bez toho, aby opätovne vykonal dokazovanie v rámci odvolacieho

konania na súdnom pojednávaní, čím v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napriek tomu, že súd prvej inštancie považoval za preukázanú (ako zhodné tvrdenie sporových strán) úhradu splátok žalovanou v mesiacoch 2/2017 až 5/2017, odvolací súd posúdil uvedenú skutočnosť inak (konštatoval, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou vo februári 2017 a po tomto dátume neuhradila žiadnu ďalšiu splátku, pričom táto okolnosť bola rozhodujúca pre právne závery vo veci samej). Obdobne odvolací súd prekvapivo vyhodnotil i ďalší dôkaz, a to zmluvnú dokumentáciu, keďže uvedenie nesprávnych údajov o klientovi zo strany žalovanej v zmluve o úvere, vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

3.1. Žalovaná namietala aj nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Za zmätočnú argumentáciu označila záver o nedôvodnosti jej poukazu na nemožnosť predčasného zosplatnenia úveru (s ohľadom na termín konečnej splatnosti úveru), vzhľadom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu o predčasnom zosplatnení úveru dňa 19. 6. 2017. Právny záver, že ak konečná splatnosť nastala pred vyhlásením rozsudku, potom nárok žalobkyne v čase vydania rozhodnutia bol dôvodný, je nesprávny, doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neriešený. Pokiaľ mala žalobkyňa v úmysle domáhať sa úhrady jednotlivých splátok, podľa názoru žalovanej bola povinná podať novú žalobu.

3.2. Neodôvodnený bol aj právny záver odvolacieho súdu, keď nesúhlasil s tvrdením, že pôvodná žalobkyňa mohla úver zosplatiť až 21. 8. 2017, vychádzajúc zo skutočnosti, že úhradami 703,43 eura došlo k zaplateniu splátok istiny 1 až 17 (ktorá splátka bola splatná 20. 5. 2017). Odvolací súd neuviedol, na základe akých dôkazov a úvah k uvedenému záveru dospel, pričom sa odlišoval aj od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. V prípade, že predmetné splátky boli uhradené, žalovaná nebola v omeškaní s úhradou splátky a predčasné zosplatnenie úveru by nebolo platné (v dôsledku toho ani postúpenie pohľadávky, s čím je spojený nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne).

3.3. V kontexte vyššie uvedeného pre posúdenie splnenia podmienok vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), ako i podmienok pre platné postúpenie pohľadávky (§ 17 ods. 1, 2 ZoSÚ a § 92 ods. 8 zákona o bankách), bolo právne významné práve posúdenie sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v dôsledku namietanej absencie obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré je súd povinný skúmať ex offo. Rovnaká sankcia sa týkala aj námietky žalovanej ohľadom hrubého porušenia povinností veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 11 ods. 2 veta druhá ZoSÚ.

3.4. Žalovaná ďalej argumentovala, že dlžník je povinný v rámci každej mesačnej splátky zaplatiť pomernú časť istiny. V prípade zákonnej sankcie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, dochádza k zníženiu výšky splátky, ktorú musí dlžník uhradiť a pokiaľ uhradza splátku v dohodnutej výške, započítajú sa tieto úhrady v plnej výške na istinu. Úhradami žalovanej v celkovej výške 703,43 eura došlo k splateniu splátok istiny 1 až 17, t. j. splatných do 20. 5. 2017 (17 splátok x 41,66 eura). Ak potom veriteľ zosplatnil úver 19. 6. 2017, nedošlo k omeškaniu s plnením splátky v trvaní troch mesiacov. V dôsledku toho neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

3.5. Žalovaná v dovolaní zdôraznila povinnosť súdu ex offo preskúmať splnenie celého rozsahu povinností veriteľa v procese posudzovania bonity spotrebiteľa, avšak z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že k tomu nedošlo, v dôsledku čoho bolo porušené právo na spravodlivý proces (žalovaná poukázala na § 7 ods. 1, 8, 11 písm. a), 12, 15, 16, 17 ZoSÚ, článok 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, bod 26 preambuly tejto smernice, ako i judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 4129/18, rozhodnutia odvolacích súdov). Nie je povinnosťou spotrebiteľa preukazovať súdu, či veriteľ mohol pri náležitej starostlivosti zistiť údaje o úverových vzťahoch v príslušných registroch. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru a v prípade hrubého porušenia povinností, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP)

strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 CSP) aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP.

8. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, nie však dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018).

9. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala primárne z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

10.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak súčasne znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10.3. Z práva na spravodlivý súdny proces však pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

11. Dovolateľka prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) a porušenie práva na spravodlivý proces videla v tom, že odvolací súd bez akéhokoľvek dokazovania dospel k iným skutkovým zisteniam než súd prvej inštancie a na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie. Odvolací súd bol viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), teda aj jeho skutkovými zisteniami o tom, že žalovaná uhradila splátky splatné v mesiacoch 2/2017 až 5/2017 (odsek 27 rozhodnutia súdu prvej inštancie). Odvolací súd však v odôvodnení svojho rozhodnutia (odsek 9) uviedol, že napriek záveru súdu prvej inštancie, podľa jeho názoru (bližšie nezdôvodnenému) žalobkyňa preukázala, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou vo februári 2017 a po tomto dátume neuhradila žiadnu inú splátku (v dôsledku čoho mohlo dôjsť k predčasnému zosplatneniu celého dlhu a následnému postúpeniu pohľadávky).

12. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 188 ods. 1 CSP súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

13. Podľa § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

14. Podľa § 384 ods. 1 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám.

15. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

16. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že odvolací súd je ako riadny opravný súd súčasne aj skutkovým súdom. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov súdu prvej inštancie sú však značne obmedzené. Odvolací súd je totiž v zásade viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. Iba v prípade, ak má pochybnosti o jeho správnosti, má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, a to vtedy, ak tieto vyplývajú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tým, že opakoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy.

17. Inak povedané, ak odvolací súd v rámci preskúmavania rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie zopakuje. Uvedená povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde má odvolací súd iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Zároveň, ak chce odvolací súd vstúpiť do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, obligatórne musí byť nariadené odvolacie pojednávanie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1279, 1287).

18. Dovolací súd v podobných súvislostiach stabilne zastáva názor, že je neprípustné a v rozpore so zásadou priamosti, aby odvolací súd k svojim odlišným skutkovým zisteniam dospel len na základe prehodenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Na to aby ich mohol inak zhodnotiť, musí ich v odvolacom konaní opäť vykonať (porov. napr. 7Cdo/83/2018, 2Cdo/298/2020, 2Cdo/121/2022). V prípade, že odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, jeho rozhodnutiu má predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov.

19. Ak by sa odvolací súd odchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez toho, aby rešpektoval povinnosť opakovania alebo doplnenia dokazovania, zasiahol by do ústavne zaručeného

práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchýliť od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, ktorého výsledky opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne aj odlišné hodnotenie dôkazov (pozri BARICOVÁ, Jana. § 384 [Dokazovanie na odvolacom súde]. In: ŠTEVČEK, Marek, a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022).

20. Dovolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že odvolací súd hoci dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie, od jeho skutkových zistení sa odchýlil a inak posúdil otázku čiastočného splnenia dlhu žalovanou (právne významnú z hľadiska predčasnej splatnosti zostatku celého dlhu, ako aj aktívnej vecnej legitímácie), nenariadil vo veci pojednávanie a nevykonával potrebné dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie). Namiesto nariadenia pojednávania iba oznámil verejné vyhlásenie napadnutého rozsudku na úradnej tabuli súdu.

21. Ak sa odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu zopakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného sporového konania. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru odvolacieho súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred súdom prvej inštancie. Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok - záver sudcu, resp. senátu o tom, ktoré z rozhodujúcich sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude považovať za dokázané. Až súhrn týchto skutočností vytvára zistený skutkový stav (sp. zn. II. ÚS 387/2010, II. ÚS 400/2009, II. ÚS 506/2009, II. ÚS 506/2013). Nie je teda vylúčené, aby odvolací súd vyhodnotil vykonané dôkazy odlišne, ako sa stalo v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak v takom prípade musí odvolací súd sám zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie (II. ÚS 506/2013).

22. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 384 ods. 1 CSP, a teda sa odchýlil od jeho znenia, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní, čím znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

23. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v konaní došlo k vade podľa § 420 písm. f) CSP. Ak odvolací súd vychádzal z rovnakých dôkazov ako súd prvej inštancie a na ich základe dospel k iným skutkovým zisteniam, z ktorých vychádza jeho iný právny záver, bol povinný také dôkazy opakovane vykonať (R 64/1966, 5Cdo/131/2009, 4Cdo/98/2017). Za opodstatnenú treba považovať dovoláciu námietku, ktorou sa dovolateľka dovoľavala opakovania dokazovania odvolacím súdom na ním nariadenom pojednávaní.

24. Z obsahu dovolania ďalej vyplynulo, že žalovaná prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovala z existencie tzv. zmätočnostnej vady, spočívajúcej aj v nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné.

25. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu, jedným z princípov, ktoré predstavujú súčasť práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, je povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť (III. ÚS 199/08, I. ÚS 290/2015, III. ÚS 375/2015, III. ÚS 825/2016). Z odôvodnenia rozhodnutia súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane. Nepreskúmateľné rozhodnutie nedáva dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané v dôsledku ľubovôle a spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

26. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

27. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

28. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom podľa § 393 ods. 2 CSP, ktoré ukladá súdu povinnosť podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku a tým preukázať jeho správnosť. Rozhodnutie súdu preto musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, v ktorom súd logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetlí svoj postup a dôvody svojho rozhodnutia. Pritom sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil konkrétny zistený skutkový stav, k čomu v posudzovanej veci nedošlo.

29. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, z ktorého nemožno zistiť, akým spôsobom súd postupoval pri posudzovaní rozhodných skutočností v prejednávanej veci, nevyhovuje zákonným požiadavkám, ktoré Civilný sporový poriadok kladie na obsah odôvodnenia rozhodnutia a v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie zasahuje do základných práv účastníka súdneho konania, ktorý má nárok na to, aby bola jeho vec spravodlivo posúdená. Civilný súd je preto povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, je povinný tiež zrozumiteľným spôsobom vysvetliť, ako a prípadne prečo sa určitou námietkou nezaoberal. Odôvodnenie rozhodnutia musí stranám konania umožňovať spoznať úvahy súdu, ktoré boli relevantné pre výsledok konania, a tým preskúmateľnosť súdneho rozhodnutia z hľadiska zákonnosti a vecnej správnosti.

30. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť tiež zrejmé, ako sa vysporiadal s argumentáciou strán sporu a či pri riešení právnych otázok vzal do úvahy i relevantnú judikatúru a právnu vedu, ktorou argumentovali strany sporu. Inak má napadnuté rozhodnutie rysy jurisdikčnej svojvôle a ako také môže byť považované za nezákonné a nespravodlivé rozhodnutie, najmä ak dostatočne konkrétnym spôsobom nevyloží dôvody, pre ktoré sa nestotožnil s argumentáciou predloženou stranami sporu, a súčasne neakceptoval argumentáciu súdu prvej inštancie, no napriek tomu z kontextu odôvodnenia súdu prvej inštancie vyvodil vlastné skutkové závery.

31. Dovolací súd poukazuje na samotný text odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v rámci ktorého je zdôvodnenie vyhodnotenia dokazovania, na základe ktorého bol vytvorený skutkový základ pre rozhodnutie odvolacieho súdu, a s tým súvisiacich právnych úvah odvolacieho súdu, nedostatočné. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalovanej, splátky splatné v mesiaci 2/2017 až 5/2017 boli žalovanou uhradené (odsek 27 rozhodnutia súdu prvej inštancie). Žalovaná preto v dovolaní opodstatnene namietala, že odvolací súd nezdôvodnil svoj názor o omeškaní žalovanej so splátkou splatnou v mesiaci február 2017, po ktorej neuhradila

žiadnu inú splátku (v dôsledku čoho bol veriteľ oprávnený úver predčasne zosplatiť a pohľadávku zo spotrebiteľského úveru postúpiť) a odmietol prieskum obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré súd skúma ex offio (z úradnej povinnosti).

32. Dovolací súd konštatuje, že hoci v konaní nebola sporná výška čiastočného splnenia dlhu žalovanou a žalobkyňa sa domáhala neuhradenej časti istiny úveru (1.796,57 eura), bolo s poukazom na námietky žalovanej právne významné, zaoberať sa v odôvodnení rozhodnutia aká časť čiastočného plnenia dlhu bola priradená k úhrade istiny úveru, vzhľadom na dohodnuté splátky úveru (zahŕňajúce okrem istiny aj zmluvné úroky, poplatky, a pod.) a ich splatnosť, čo predpokladá ex offio súdny prieskum obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 ZoSÚ), s vyvodením právnych následkov sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade absencie niektorej z nich (čo žalovaná v konaní aj namietala).

33. Uvedený argumentačný základ mal následne predstavovať východisko pre posúdenie prípadného omeškania žalovanej s úhradou dohodnutých splátok spotrebiteľského úveru, a s tým súvisiacich zákonom stanovených podmienok pre predčasné zosplatenie dlhu, ako aj postúpenie pohľadávky, vzhľadom na reštriktívnu právnu úpravu prechodu alebo prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 17 ZoSÚ).

34. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009 z 29. júna 2010; rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 191/2018 zo dňa 13. 11. 2018). V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti (R 6/2022).

35. Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu, s výnimkou prípadov, v ktorých jedným z predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je aj splatnosť pohľadávky, ktorá v takomto prípade predstavuje spôsobilý predmet postúpenia (§ 17 ZoSÚ).

36. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje veriteľovi pri splnení zákonom stanovených predpokladov žiadať zaplatenie celej pohľadávky naraz, a to iba vtedy, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, t. j. ak došlo k uzavretiu dohody zmluvných strán o tom, či veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, tzv. strata lehôt alebo strata výhody splátok, od ktorej je potrebné odlíšiť jednostranný prejav vôle veriteľa požadujúci jednorazové splatenie dlhu v ním stanovenej lehote, v písomnom oznámení veriteľa.

37. Zmluvné podmienky, ktoré umožňujú vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru, môžu spôsobovať v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, prípadne sa v jeho neprospech odchyľovať od ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (§ 54 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka).

38. Pre splatnosť pohľadávky v dôsledku straty výhody splátok nie je významné, kedy veriteľ mohol dlžníka z dôvodu jeho omeškania so splátkami o zaplatenie celej pohľadávky (alebo jej zostatku) najskôr požiadať, ale či a kedy sa rozhodol svoje oprávnenie využiť a o zaplatenie celej pohľadávky skutočne požiadal.

39. Okrem vyššie uvedených kumulatívnych predpokladov splatnosti celého dlhu (nesplnenie niektorej zročnej splátky, jednostranný adresovaný právny úkon veriteľa, ktorým žiada o zaplatenie celej pohľadávky, ak to bolo veriteľom a dlžníkom dohodnuté, prípadne ak tak bolo určené v rozhodnutí), ak

ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ (dodávateľ) uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

40. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia nevyplýva vyhodnotenie a subsumovanie preukázaného skutkového stavu pod vyššie uvedené relevantné ustanovenia právnych noriem, regulujúce predčasnú splatnosť pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a s tým súvisiacu aktívnu vecnú legitimáciu v konaní.

41. V spotrebiteľských zmluvách sú súde povinné ex offio skúmať nielen existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ale aj bonitu spotrebiteľa (porov. rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-679/18) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadnuť.

42. Smernica č. 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu definuje odbornú starostlivosť podnikateľa ako úroveň špeciálnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od obchodníka pri jeho konaní voči spotrebiteľom, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňujúcej sa v oblasti obchodníckej činnosti. Daná je aj potreba verifikácie spotrebiteľom poskytnutých informácií. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa predstavuje pre spotrebiteľa určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby ho do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať úver. Primárnym chráneným záujmom je tu ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytutím úveru.

43. Z rozhodnutí, na ktoré poukázala dovolateľka je nepochybné, že články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. V rozsudku z 18. decembra 2014 vo veci CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, rod. Savary, Florian Bonato C-449/13, Súdny dvor Európskej únie posudzoval predzmluvné povinnosti poskytovateľa úveru, a to povinnosti stanovené v článku 5 (informačná povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenie) a v článku 8 (posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa) smernice 2008/48/ES. Rozhodol, že ustanovenia smernice 2008/48/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48/ES zaťažuje spotrebiteľa; jednak bránia skutočnosti, aby sa súd z dôvodu štandardného ustanovenia musel domnievať, že spotrebiteľ uznal úplné a správne vykonanie veriteľom jeho predzmluvných povinností, pričom toto ustanovenie má za následok aj prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou 2008/48/ES; článok 8 ods. 1 smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby bolo ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnené len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obvyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy. V rozsudku z 10. júna 2021 C-303/20 Súdny dvor Európskej únie k článku 8 smernice 2008/48/ES uviedol, že veriteľ je povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (C 449/13, C-58/18, C-679/18).

44. Dôkazné bremeno preukázania splnenia povinnosti veriteľa nezaťažuje spotrebiteľa, ale je na veriteľovi aby v spore hodnoverne preukázal, že pri skúmaní bonity spotrebiteľa pred uzavretím úverovej zmluvy, postupoval náležite s dostatočnou odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 až 17 ZoSÚ).

45. V kontexte vyššie uvedeného absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu s dôkazným bremenom

zaťažujúcim žalobkyňu, vrátane vyhodnotenia následkov s tým spojených (§ 11 ods. 2 ZoSÚ), vzhľadom na právnu reguláciu v ustanovení § 7 ZoSÚ a požiadavku eurokonformného výkladu (v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie), predstavovala závažný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia a súčasne zásah do procesných práv strany sporu, ktorého intenzita zakladá porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

46. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach.

47. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie súdu rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

48. Riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahu nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu vecí, ako aj v právnom posúdení vecí. Tieto požiadavky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu dostatočne nespĺňal.

49. Odvolací súd sa preto bude musieť vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený jednak s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ako aj s poukazom na ním prijaté právne závery (na základe konkrétnych ustanovení relevantných právnych predpisov). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť súčasne aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní.

50. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP, spočívajúcej tiež v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

51. Dovolanie žalovanej je v zmysle § 420 písm. f) CSP prípustné a súčasne aj dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

52. Vzhľadom na dôvod zrušenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a skutočnosť, že sa vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, dovolací súd sa nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia iných dovolacích námietok. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu. Na základe uvedeného dovolací súd nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie žalovanej týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia vecí (§ 421 ods. 1 CSP).

53. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

54. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.